
[2019-63-RE](#)

CAUSA 2019-63-RE

(Hartung c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 399-2019. Recurs d'empara

Aute del 9 de desembre del 2019

BOPA núm. 108, del 18 de desembre del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 12 de setembre del 2019, per la representació processal del Sr. Helmut Hartung, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 28 de gener del 2019, dictat per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia, i, contra l'aute del 22 de juliol del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que reposi la part recurrent en la plenitud dels seus drets i, per tant, que no es realitzi l'arxivament de la causa i que es continuï el procediment fins que se celebri la vista oral i hi hagi una sentència ferma;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist que el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy, ha plantejat la seva inhibició en aquesta causa, la qual ha estat acceptada pel Ple del Tribunal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'una demanda en reclamació de quantitat formulada per la societat Crèdit Andorrà, SA contra el Sr. Helmut Hartung, en què s'exercitava ensems contra aquest darrer l'acció hipotecària, l'1 de setembre del 2016, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual estimava parcialment aquesta demanda i condemnava el defenent a pagar 555.490,02 €.

1.2. El 30 de gener del 2018, aquesta sentència va ser íntegrament confirmada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

1.3. El Sr. Helmut Hartung va interposar una querella criminal contra la Sra. M. Carme Viles Boncompte, treballadora de la societat Crèdit Andorrà, SA, per un presumpte fals testimoniatge efectuat en el marc del judici de proves de la causa en què havia resultat condemnat.

1.4. El 28 de gener del 2019, la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia va dictar un aute en què acordava arxivar les diligències prèvies incoades subsegüentment a la querella esmentada.

1.5. La representació processal del Sr. Helmut Hartung va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió i, el 22 de juliol del 2019, el Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual acordava desestimar aquest recurs.

1.6. El 12 de setembre del 2019, la representació processal del Sr. Helmut Hartung va interposar un recurs d'empara contra els autes ressenyats de la Batllia i del Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica del recurrent

- Aquesta part al·lega que va perdre el litigi que l'oposava a Crèdit Andorrà, SA, perquè la Sra. M. Carme Viles Boncompte va efectuar un fals testimoniatge.

- Exposa que l'any 2003 havia contractat un préstec hipotecari flexible amb l'entitat CaixaBanc, la qual va ser posteriorment absorbida per Crèdit Andorrà, SA. En el moment de vendre una part dels seus terrenys, el banc ho va autoritzar sempre que el valor dels terrenys hipotecats mantingués la valoració efectuada en el moment de contractar el crèdit.

- No obstant això, uns dies abans de la venda, Crèdit Andorrà, SA s'hi va oposar, salvat que signés un nou crèdit, les condicions del qual li eren significativament desfavorables. Com que ja havia signat un contracte d'arres, es va veure obligat a acceptar aquestes condicions.

- Considera que el testimoni, que era la seva persona de contacte amb el banc, va mentir quan va declarar que se'l va informar durant tot l'any 2010 que per poder vendre se li canviarien les condicions del préstec i que aquestes condicions s'estaven negociant amb ell, ja que aquestes condicions se li van presentar per primer cop minuts abans de signar la venda.

- Discrepa del fet que no hi hagi indicis suficients per a la incoació d'un procediment penal, ja que si bé les seves declaracions no coincideixen amb les de la querellada, existeix tota l'abundíssima documentació aportada, entre la qual s'hi troben els seus correus electrònics, en relació amb els quals els tribunals ordinaris se sorprenen que no hi hagués hagut mai cap contesta.

- Aquesta part considera que la lògica mateixa de la situació li dona la raó, ja que com es pot arribar a pensar que una persona canviaria les condicions d'un crèdit a pitjor de manera voluntària.

Davant d'aquests fets, no s'hagués hagut de decretar l'arxivament de la causa, sinó que s'hagués hagut de dictar un aute de processament per tal que el Tribunal de Corts, tenint totes les proves i testimonis davant seu, amb els principis d'immediació i de contradicció, pogués determinar quina de les dues versions era la correcta.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que reposi la part recurrent en la plenitud dels seus drets i, per tant, que no es realitzi l'arxivament de la causa i que es continuï el procediment fins que se celebri la vista oral i hi hagi una sentència ferma.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- En primer lloc, el Tribunal de Corts, exposa la definició del fals testimoniatge, delictes establert a l'article 418 del Codi penal, ja que el testimoniatge és un dels mitjans de prova sobre els quals es pot formar la convicció del jutgador, afegint que la falsedat de la declaració ha de recaure sobre aspectes essencials a efectes de l'enjudiciament i ha de referir-se a fets i no a opinions o a judicis de valor.

- Seguidament, el Tribunal de Corts destaca que el recurrent incideix sobre la falta de veritat del testimoni en dos punts: el primer pivota sobre la seva pròpia versió dels fets i, el segon, sobre la documentació aportada, majorment els seus correus electrònics -sense les respostes de l'entitat bancària, perquè semblaria ser que "*rebotaven*"-, la realitat és que el delictes no resulta acreditat, ni tan sols de manera indiciària però suficient en aquest estadi processal per sustentar la incoació d'un procediment penal.

- Afegeix que en aquest cas, els indicis no van més enllà de meres sospites, les quals són insuficients per elevar les actuacions a categoria de sumari i, per consegüent, per dictar el processament demanat.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa, la qüestió constitucional que el Tribunal Constitucional ha de resoldre és la de saber si el Tribunal de Corts ha vulnerat els drets del recurrent a la jurisdicció, a obtenir una

---

decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, pel fet de confirmar la decisió d'arxivar la causa, dictada per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia.

3.5. En aquesta causa, el recurrent manifesta que va perdre el litigi civil que l'oposava a Crèdit Andorrà, SA, perquè una treballadora d'aquest banc havia fet un fals testimoniatge.

3.6. El recurrent nega l'afirmació d'aquesta treballadora d'acord amb la qual l'hauria informat de la modificació de les condicions del préstec per realitzar la venda d'uns béns immobiliaris.

3.7. Per aquests motius, el recurrent va presentar una querella contra aquesta treballadora per fals testimoniatge.

3.8. Les jurisdiccions penals ordinàries van acordar l'arxivament d'aquesta querella, per tal com el recurrent no havia aportat elements i indicis suficients per fonamentar les seves afirmacions.

3.9. D'acord amb una jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, l'apreciació del caràcter suficient de les proves correspon als jutges ordinaris, sota la reserva que aquesta apreciació no sigui manifestament irraonable.

3.10. En aquesta causa, de la lectura de les resolucions impugnades se'n desprèn que els elements aportats pel recurrent eren manifestament insuficients per continuar una querella criminal.

3.11. Per tant, la decisió del Tribunal de Corts de validar l'arxivament de la causa no ha vulnerat els drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3.12. Per consegüent, aquest recurs d'empara ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2019-63-RE presentat per la representació processal del Sr. Helmut Hartung contra l'aute del 28 de gener del 2019, dictat per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia i contra l'aute del 22 de juliol del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 9 de desembre del 2019.

Dominique Rousseau
President

Josep-D. Guàrdia Canela
Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada